

JAARVERSLAG 2022

Dit jaarverslag is goedgekeurd door de Ledenraad van de Nederlandse Bijenhoudersvereniging in haar vergadering van 17 juni 2023

Dit jaarverslag is goedgekeurd door de Ledenraad van de Nederlandse Bijenhoudersvereniging in haar vergadering van 17 juni 2023

Inhoud

Introductie.....	5
De NBV in cijfers.....	6
Leden en cursisten.....	6
Landelijke Open Imkerijdag.....	6
Studiedagen.....	6
Vakblad Bijenhouden	6
Website & sociale media	6
Een professionele vereniging voor een toekomstgerichte imkerij	8
Ledenraad Bestuur NBV-netwerk	8
NBV Bureau Automatisering.....	8
Biodiversiteit & Bijengezondheid	11
Expertgroep concurrentie	11
Kennisimpuls Bestuivers.....	11
Aziatische hoornaar.....	11
Bijengezondheidsdag	12
Netwerk Bijengezondheid Nederland (NBN).....	12
AVB protocol	12
Onderwijs & Opleiding	15
Integraal Imkeronderwijs Bijenstrategie	15
Samenwerking & belangenbevordering.....	17
Imkersoverleg Kastregistratie Ministerie van LNV Honingprogramma/ GLB.	17
Ondersteuning bij impactvolle zaken.....	17
Partners:	18
Communicatie	20

Introductie

Het jaar 2022 kende voor de vereniging een bijzondere start. Na het abrupte vertrek van de vorige voorzitter in september 2021, werd het jaar gestart met een afstemming tussen bestuur en Ledenraad rondom het werven van een nieuwe voorzitter. De procedure hiervan startte in januari, een selectiecommissie werd samengesteld en er volgde een selectieprocedure die in de junivergadering succesvol afgerond werd met de benoeming van drs. Wijnand Lodder als nieuwe voorzitter van de vereniging. In deze vergadering werd tevens Christian Klander benoemt als nieuw bestuurslid (aandachtgebied Bijengezondheid). Naast het optimaliseren van de bestuurskracht, werd ook het bureau geconfronteerd met een uitval van één van de medewerkers aan het begin van het jaar. Binnen de kleine formatie heeft uitval veel impact en er is dan ook hard gewerkt om de gestelde doelen voor het jaar 2022 met elkaar te behalen.

De route naar optimalisering van de bestuurskracht en het herijken van de koers en prioriteiten is terug te lezen in de evaluatie van het jaar 2022. We nemen u mee in de ontwikkelingen op het gebied van de inhoudelijke en strategische koers zoals in 2021 voorgenomen was. Vooral op het gebied van het vernieuwen van de statuten, het thema Bijengezondheid, marketing en communicatie en samenwerking (binnen het Imkersoverleg) zult u een verschuiving of intensivering terugzien.

Per hoofdstuk nemen we u mee in de hoogtepunten of bijzonderheden op dat thema. Daarna vindt u een evaluatie en toelichting van de voorgenomen plannen uit het jaarplan 2022. We werken hierin met de volgende kleurcodering de status van het punt verduidelijken.

Op schema (groen)

Gaande (oranje)

Niet of niet voldoende uitgevoerd (rood)

We hopen u met dit jaarverslag op een aangename manier te informeren over verenigingsjaar 2022.

Veel leesplezier gewenst!

Nadine Schalk,
directeur

De NBV in cijfers

Leden en cursisten

Leden

Aantal leden op 31-12-2022 8450 *(dit waren er 8183 op 31-12-2021)*

Cursisten

Basiscursisten opgeleid plm. 1400 *(daarvan zijn 465 lid geworden)*

Landelijke Open Imkerijdag

Deelnemende imkerijen 226

Bezoekers plm. 26.000 *(geschat, o.b.v. evaluatie)*

Studiedagen

In november vonden de jaarlijkse fysieke en online studiedagen plaats.

Online Studiedagen (webinars)

Bijengezondheid & Koninginnenteelt 526 aanmeldingen

Varroaresistentie & Renson 402 aanmeldingen

Fysieke studiedagen, thema Biodiversiteit

Studiedag Breda 91 bezoekers

Studiedag Austerlitz 82 bezoekers

Vakblad Bijenhouden

In 2022 verzorgde de redactie van *Bijenhouden* bijna driehonderd pagina's informatie over honingbijen, imkeren en biodiversiteit. Van vaste rubrieken met informatie over wilde bijen of de anatomie van honingbijen tot uitstapjes naar Sri Lanka en Canada waar imkers weer op een heel andere manier actief zijn. Kort wetenschappelijk nieuws en de laatste stand van zaken rond de registratie van volken, als het de imker aangaat verschijnt het onderwerp in het vakblad. Traditiegetrouw staat er in het eerste nummer van het jaar altijd een foto-collage van alle ingestuurde foto's van geslaagde basiscursisten. In de overige nummers staan stevast enkele foto's van jubilarissen en andere bijzondere leden van de NBV. Plaatselijke leden laten hun collega's in de rest van Nederland graag zien op wie zij trots zijn via *Bijenhouden*.

Uiteraard kwam ook het 125-jarig bestaan van de NBV aan de orde met een terugblik op oude nummers van het Groentje en het Maandschrift voor Bijenteelt.

Per november 2022 is mevr. F. Breimer aangesteld als hoofdredacteur. Zij volgt mevr. S. van Broekhoven op.

Website & sociale media

Website www.bijenhouders.nl

Bezoekers 270.000

Bezoekers bezoeken met name de onderdelen

- 1) Cursussen
- 2) Ben's Bijenblog
- 3) Soorten bijen
- 4) Informatie over zwermen

Facebook

"Vind ik leuk" 3.999 *(dit waren er 3.831 op 31-12-2021)*

Vooral tijdens de zomermaanden wordt de Facebookpagina veel bezocht. Naast bezoekers uit Nederland, heeft de pagina bezoekers uit België, Duitsland, Bulgarije, Frankrijk, Polen, Portugal, Roemenië en Spanje.

Imkernieuws

Ontvangers 11.126 *(dit waren er 10.145 op 31-12-2021)*

Het aantal mensen dat Imkernieuws daadwerkelijk opende (afbeeldingen download), steeg van 55,7% in 2021 naar 62,2% in 2022.

Jeugd

IMYB

In 2022 stond de International Meeting of Young Beekeepers gepland om plaats te vinden in Moskou. Vanwege de oorlog werd de meeting afgelast. Toch is het de organisatoren gelukt om alsnog een ontmoetingsmoment te organiseren in 2022, in Tsjechië. Het lukte wederom om 3 jeugdimkers via de NBV hieraan te laten deelnemen. Vanwege de aangepaste vorm is er geen competitie gehouden en waren er minder deelnemende landen aanwezig. Hierdoor lag de focus op kennisuitwisseling en culturele ontmoeting.

Een professionele vereniging voor een toekomstgerichte imkerij

De NBV heeft een groeiend, maar ook sterk veranderend ledenbestand. Dit vraagt om een vereniging waarin leden hun uiteenlopende belangen behartigd blijven zien en die in staat is in te spelen op veranderende omstandigheden. De behoefte en noodzaak met externe partijen en organisaties, zowel publiek als privaat, groeit. Bovenstaande ontwikkelingen vragen om doorontwikkeling en professionalisering van de interne organisatie van de vereniging, die in staat is haar expertise en netwerkfunctie doelgericht in te kunnen zetten. Kortom: Relevantie van de vereniging voor leden én externe partijen, van aanbodgericht naar een vraaggericht dienstenaanbod en meer mogelijkheden tot samenwerking en partnerschap.

[Ledenraad](#) | [Bestuur](#) | [NBV-netwerk](#)

In 2022 organiseerde het bestuur naast de formele voor- en najaarsvergadering extra bijeenkomsten met de Ledenraad, onder meer op 12 maart '22, ten gunste van uitwisseling op het onderwerp statuten en de werving van de nieuwe voorzitter. Vanuit landelijk bestuur en Ledenraad is met een selectiecommissie uit hun midden gekomen tot het voordragen van de nieuwe voorzitter. Voor de ontwikkeling van het nieuwe beleidsplan hebben er uitwisselingen plaatsgevonden met groepsbestuurders en commissies.

Een afvaardiging uit de Ledenraad, het landelijk bestuur en bureau werkte samen binnen de werkgroep Productbegroting om een wijziging in begrotingssystematiek van de vereniging voor te bereiden.

[NBV Bureau](#) | [Automatisering](#)

Binnen het bureau hebben uitval van collega's en het werven van nieuw personeel impact gehad. In het voorjaar is het gelukt om een medewerker front-office toe te voegen aan het bureau, maar is ook afscheid genomen van de bureau-secretaris/communicatie-adviseur. De voormalig hoofdredacteur Bijenhouden heeft haar dienstverband beëindigd en is opgevolgd door een nieuwe hoofdredacteur die middels een ZZP-constructie aan de vereniging verbonden is.

In het tweede kwartaal van het jaar is het NBV-bureau over gegaan op een andere aanbieder van automatisering. Dit proces is zonder te veel technische hickups verlopen en is succesvol afgerond. De overstap biedt de vereniging meer technische mogelijkheden in de uitvoering van het werk en heeft een mooie maandelijkse kostenbesparing opgeleverd.

Uitvoering werkplan 2022:

1. **Wordt het verzekeringspakket tegen het licht gehouden en geoptimaliseerd. Ook zal een verbeterslag worden gemaakt in de informatievoorziening ten aanzien van**

verzekeringen, zodat deze ook voor onze leden duidelijk en toepasbaar zijn.

De bekendheid van het Onderling Schadefonds Bijenkasten groeit. In 2022 zijn 8 meldingen behandeld en is er in totaal voor € 3.966,75 uitgekeerd.

De verzekeringspakketten bij externe maatschappijen zijn geëvalueerd en geoptimaliseerd.

2. Eindigt de eerste termijn van de Ledenraad zoals ingesteld in 2018 en zullen de werkwijze en taken van dit gremium geëvalueerd worden.

De zelfevaluatie heeft plaatsgevonden tussen juni en oktober 2022 en is begeleid door CooperationNext. De zelfevaluatie is de basis voor het vormgeven van de (verkiezingen en samenstelling van de) 2^e termijn van de Ledenraad die in 2023 plaatsvindt. Om de Ledenraad in functie te behouden tot de nieuwe verkiezingen is in november/december 2022 een herbenoemingstraject doorlopen met de groepsbestuurders.

3. Stimuleren we verdere synergie tussen de landelijke en lokale NBV-verenigingen, onder meer door het benadrukken van de meerwaarde van lokale lidmaatschappen onder leden die nog niet bij lokale verenigingen zijn aangesloten en het nadrukkelijker uitdragen van de meerwaarde van het NBV- netwerk in onze uitingen, zoals op de website.

In uitingen en raadgevingen namen we dit aspect mee. Daarnaast wordt gewerkt aan implementatie van het initiatief vanuit de commissie Imkeronderwijs, om in de toekomst basiscursussen te organiseren vanuit de lokale verenigingen. Hiermee wordt de verbinding met lokale verenigingen al vanaf het begin van de cursus op een natuurlijke manier tot stand gebracht. Tot deze wijziging is geïmplementeerd worden cursisten gevraagd hun keuze voor een lokale vereniging kenbaar te maken, zodra zij uitgenodigd worden over te gaan in een lidmaatschap binnen de vereniging. In dat schrijven wordt de waarde van de combinatie van het landelijk en lokaal lidmaatschap onderstreept.

4. Actualiseren en moderniseren we de statuten van de landelijke vereniging en wordt hieraan een huishoudelijk reglement toegevoegd.

Binnen dit proces is er een eerste uitwisselingsbijeenkomst georganiseerd met bestuur en Ledenraad op 12 maart 2022 ten gunste van uitwisseling op dit gebied. De commissie Huishoudelijk Reglement heeft een advies geschreven en het onderwerp is op 11 juni 2022 in de Ledenraadsvergadering besproken. Gezien het koersbepalend karakter van sommige punten, vraagt voorbereiding op en gesprek met elkaar over de wijziging tijd. In het werkplan 2023 is dit onderwerp opgenomen, onder meer door een geplande vervolg uitwisseling met de Ledenraad. Dit proces zal in 2023 en 2024 voortgaan.

5. **Wordt aan lokale verenigingen de mogelijkheid geboden gebruik te maken van model statuten en huishoudelijk reglement, waarmee ook voldaan wordt aan de vereisten van actuele wetgeving zoals de WBTR.**

Voorgenomen was om op korte termijn de statuten van de landelijke vereniging te vernieuwen en tegelijkertijd de lokale verenigingen op dit gebied te ondersteunen met (WBTR-proof) modelstatuten en een centrale inkoop van een notaris. Nu de inhoudelijke vraagstukken rondom het vernieuwen van de landelijke statuten nog niet voldoende uitgekristalliseerd zijn, is dit onderdeel nog niet uitgevoerd. In het werkplan 2023 komt dit onderwerp terug.

6. **Ontwikkelen we een vrijwilligersbeleid waarmee het grote aantal vrijwilligers dat op zeer diverse vlakken binnen de vereniging actief is, beter gefaciliteerd wordt en eventuele beloningen transparant en eenduidig zijn.**

Het onderwerp "Beloningen" is bespreekbaar gemaakt binnen de Ledenraad, het bestuur en met verschillende commissies. In transitie naar een geprofessionaliseerde vereniging 3.0, wordt dit onderwerp langs de lijn van afstemming met de commissies verder uitgewerkt: een nieuwe vorm van samenwerken vraagt mogelijk om andere facilitering op het gebied van vrijwilligersbeleid. Op basis van de uitkomsten van gesprekken met commissies en het formaliseren/moderniseren van de afspraken met commissies, wordt bepaald in welke vorm vrijwilligersbeleid binnen de NBV gestalte dient te krijgen en wat de uitvoering hiervan aan capaciteit vraagt. Ook onderzoek naar de wensen op dit gebied van lokale verenigingen wordt in 2023 uitgevoerd en meegenomen in de uitwerking van dit onderwerp.

7. **Herijken we de taken en verantwoordelijkheden van bestuur, medewerkers en commissies.**

De samenwerkingsrelatie tussen alle gremia binnen de vereniging is actueel onderwerp van gesprek. Hoe verhouden we ons tot elkaar en wie doet nu wat? In 2022 hebben met verschillende commissies gesprekken hierover plaatsgevonden. Ook was dit onderwerp een thema binnen de zelfevaluatie van de Ledenraad. Dit proces wordt de komende seizoenen vervolgd.

Biodiversiteit & Bijengezondheid

Het ledenonderzoek 2019 laat zien dat 93% onze leden biodiversiteit in de imkerij (heel) belangrijk vinden en dat zij bereid zijn daaraan hun steentje bij te dragen. Onder “biodiversiteit in de imkerij” verstaan we het streven naar optimale duurzame drachtweide, zowel voor de honingbijen als voor de andere bestuivende insecten.

Gezonde bijen zijn essentieel voor een vitale imkerij. Een gebrek aan diversiteit van stuifmeel en nectar, verkeerd toegepaste gewasbeschermingsmiddelen, de Varroamijt en de bijbehorende virussen, bacteriën en darmparasieten en de recentelijk toegevoegde (potentiële) bedreigingen kleine bijenkastkever en de Aziatische hoornaar zijn belangrijke uitdagingen voor de imkers.

We ondersteunen plannen van gemeenten, provincies en rijksoverheid en andere organisaties voor meer biodiversiteit en wij bieden praktische kennis aan imkers over dit onderwerp. Hoewel onze focus gericht blijft op de honingbijen willen wij meer aandacht gaan besteden aan bestuivende insecten in brede zin en aan het verbeteren van hun leefomstandigheden.

In 2022

Expertgroep concurrentie

Is de expertgroep concurrentie samengesteld, met afgevaardigden uit de verschillende imkerverenigingen uit het Imkersoverleg en wetenschappers die kennis hebben van de bijenhouderij, biodiversiteit en andere bestuivende insecten. De groep is aan het werk gegaan met aspecten die relevant op het gebied van de positie van de honingbij in het Nederlandse landschap. Er is een overzicht samengesteld van de meest belangrijkste onderzoeksresultaten op het gebied van concurrentie. Onderzoek is niet uitsluitend en over het algemeen hangt mogelijke concurrentie af van de leefomgeving, mate van niche overlap, en de dichtheden van wilde bijen/ honing bijen. Gebleken is dat de vele verschillende invalshoeken en perspectief van betrokkenen het moeilijk maakt om tot een gezamenlijk standpunt te komen. Begin 2023 is dan ook besloten tot het breder trekken van de expertgroep, door de verschillende onderzoeksinstellingen die onderzoek doen naar het verschijnsel “concurrentie” uit te nodigen om in dat verband te onderzoeken of er gronden zijn voor het samen optrekken, in plaats van polarisatie op dit onderwerp.

Kennisimpuls Bestuivers

De NBV speelt een actieve rol in de groep Kennisimpuls bestuivers, teneinde de positie van de imkerij voor het voetlicht te brengen en belangen van de honingbij te behartigen.

Aziatische hoornaar

Vanwege de snelle opmars van de Aziatische hoornaar binnen Nederland is er samenwerking gezocht met initiatiefnemers op dit gebied binnen en buiten Nederland, zodat imkers goed geïnformeerd worden op dit gebied en de snelle opmars van deze ongewenste exoot zo veel mogelijk beteugeld kan worden. Op dit gebied heeft in juni een webinar plaatsgevonden voor imkers (683 aanmeldingen), is de informatie rondom de soort en actualiteiten

geactualiseerd en zijn lokale verenigingen en imkers in de buurt van waarnemingen geactiveerd om de opsporing en bestrijding te faciliteren.

Bijengezondheidsdag

Op 15 oktober vond de Bijengezondheidsdag plaats deze was georganiseerd in samenwerking met Imkers Nederland en Wageningen Universiteit & Research op de campus in Wageningen. Een deel van de presentaties is in te zien op:

<https://www.wur.nl/nl/onderzoek-resultaten/onderzoeksinstituten/plant-research/biointeracties-plantgezondheid/bijen/symposium-bijengezondheid.htm>

Netwerk Bijengezondheid Nederland (NBN)

In 2022 is er een begin gemaakt met het opzetten van het Netwerk Bijengezondheid Nederland, een overkoepelend netwerk om imkers te ondersteunen op het gebied van bijengezondheid. Een eerste activiteit hierin was een inventarisatie te maken van de huidige status van Bijengezondheidscoördinatoren en de leden van de werkgroepen bijengezond & diagnose.

AVB protocol

De NBV, Imkers Nederland en de WUR/ NRL hebben samengewerkt aan een gezamenlijk AVB protocol. Dit concept zal in 2023 verder uitgewerkt en voorgelegd worden aan LNV.

Donatie Arista Bee Research

Om het werk van ABR voort te kunnen zetten is een aanvraag om aanvullende subsidie positief beantwoord. Het bestuur stelde in 2022 éénmalig € 10.000,-- beschikbaar voor het aanstellen van een projectleider.

Uitvoering werkplan 2022:

- 1. Organiseren wij de 3e leergang Ambassadeur Biodiversiteit en voegen wij nieuwe lichter toe aan de bestaande pool van 50 opgeleide ambassadeurs.**
Dit is uitgevoerd Daarnaast vond op 17 september de terugkomdag voor Ambassadeurs in het Bomenmuseum van Doorn plaats.
- 2. Zullen de ambassadeurs Biodiversiteit als eerste de mogelijkheid krijgen en begeleid worden in het werken met de Procurios Community; een afgeschermd platform op MijnNBV waar kennis, ervaringen en documenten kunnen worden gedeeld ten gunste van betere samenwerking en informatie uitwisseling**
Uitgevoerd. Het verder benutten van de communities-tool is ook onderdeel van het jaarplan 2023.

3. **Besteden wij via onze communicatiekanalen aandacht aan de winnaars van de NBV Biodiversiteitsprijs in de uitvoering van hun projecten.**

Dat is uitgevoerd (via de website, Imkernieuws en Bijenhouden)

In het coronajaar 2020 heeft de NBV een **Biodiversiteitsprijs** gelanceerd en €50.000,- beschikbaar gesteld voor projecten die de leefomgeving van bestuivers te verbeteren. In totaal zijn er 7 projecten uitgevoerd:

1. Bed & breakfast bijenlandschap West Brabant: Verbeteren van de leefomgeving van bijen door het plaatsen van bijenhôtels, planten en/of inzaaien van bloemen en bloembollen, organiseren van een reizende tentoonstelling en educatie samen met de scholen in het gehele gebied van West Brabant.
2. Wageler samen- voor een bijenlandschap wandelroute- Enschede: Realiseren van een unieke kleurrijke Bijenlandschap wandelroute (3 km.) met hoge leefbaarheidswaarde op het landgoed 't Wageler in Enschede om het leefklimaat van bijen duurzaam te versterken. De wandelroute verbindt diverse inspirerende landschappelijke voorbeeldconcepten voor biodiversiteitsherstel.
3. Rond, rood, staart- Dordrecht: Het aantrekkelijker maken van de Baanhoekweg, een saaie, lange weg die dwars door een industrieterrein loopt, door het verbeteren van de leefomgeving van bijen en aan te haken bij een kunstproject.
4. Meer Biodiversiteit en leefbaarheid op het Mediapark- Hilversum: Verbeteren van de huidige biodiversiteit op het Media Park door een scala aan activiteiten voor zowel het vergroten van voedsel aanbod als nestgelegenheid voor bestuivers (takkenrillen, graafplekken en insectenhôtels).
5. Biodivers Culemborg: Revitalisering van de natuurtuin bij de Kinderboerderij de Heuvel. Deze revitalisering omhelst het herstel van de natuurtuin met focus op ontwikkeling naar een "bijenoase", informatiemateriaal en communicatie activiteiten (workshops, lezingen en excursies en publiciteit).
6. Versterking van biodiversiteit in hoogstamboomgaarden- Schouwen Duiveland: Ontwerpen, aanleggen en onderhouden van hoogstamboomgaarden in alle 16 dorpen op Schouwen-Duiveland in samenwerking met partners en dorpsraden met bijenhôtels en ruimte worden voor in de grond nestelende bijen. Een boomgaard die actief wordt gebruikt om mensen te vertellen over biodiversiteit.
7. Bestuivers langs de A9-Amstelland: In samenwerking met Rijkswaterstaat (RWS) het herstellen en vergroten van de kwaliteit in de groene ruimte rond de rijksweg A9 en om de taluds en de omgeving van de weg vriendelijker te maken voor bestuivers en het belang van bestuivers duidelijk te maken door educatieve acties voor scholen en inwoners.

4. **Stellen we een verenigingsvisie op het gebied van biodiversiteit in de imkerij, en werken we aan een portfolio op imkers en niet-imkers van de juiste kennis op dit gebied te voorzien.**

De verenigingsvisie op Biodiversiteit is vastgesteld. Informatie over biodiversiteit, de NBV visie en informatie over wat de NBV doet op het gebied van biodiversiteit is gedeeld middels presentaties over biodiversiteit tijdens de studiedagen in Breda en Austerlitz. Communicatie over de verenigingsvisie volgt als onderdeel van een breder

communicatieplan. De vervolg-activiteiten op het gebied van Biodiversiteit zijn opgenomen in het jaarplan 2023.

- 5. Werken we mee aan initiatieven en onderzoek(en) naar de Nederlandse situatie rond bestuivende insecten, het in kaart brengen van drachtgebieden voor de verschillende honingbijrassen en wilde (solitaire) bijen én de mogelijkheden deze drachtgebieden te verbeteren.**

Dit is uitgevoerd, landelijk, regionaal en lokaal, door gesprekken en samenwerken op het gebied van initiatieven ter verbetering van de dracht. Er is geen overzicht van alle lokale en regionale initiatieven, maar in ieder geval zijn de projecten vanuit de biodiversiteitsprijs uitgevoerd. Het “beter laten zien van wat we doen (op dit gebied)” zal meegenomen worden in het strategisch communicatieplan en beleidsplan.

- 6. Ondersteunen we wetenschappelijk onderzoek en andere projecten die gericht zijn op het (meer) Varroa-resistent maken van de honingbij.**

Is uitgevoerd, onder meer door de donatie aan Arista Bee Research en het faciliteren van onderzoekinstellingen in het opnemen van informatie en enquêtes in onze verenigingsmedia.

- 7. Stimuleren we innovaties die de imker inzicht geven in de conditie van zijn drachtgebied en bijenvolk, waaronder het digitale kastsysteem BEEP en BeeSpot.**

Dit is uitgevoerd, onder meer door een donatie aan BEEP, het ondersteunen van BEEP door het verkennen van mogelijkheden/ideeën rond onderzoek en het besteden van aandacht aan het systeem op de NBV media-kanalen. Ook is er een ledenactie uitgevoerd op het gebied van BEEP QR-code kastlabels.

Werken we mee als partner van de nationale bijenstrategie met als pijler de professionalisering van de imkerij. Als onderdeel van deze strategie is het project Onderwijs in Imkerland ontwikkeld. Dit projectvoorstel is helaas niet gehonoreerd.

Onderwijs & Opleiding

Het houden van honingbijen is een boeiende maar ingewikkelde hobby en daarom organiseert het NBV-netwerk goede vakgerichte cursussen zowel landelijk als binnen afdelingen en groepen. Er is veel animo voor de cursussen en jaarlijks nemen er veel cursisten aan deel. Er is niet langer meer sprake van een schaarste aan imkers, maar het belang van kennisverbreding en -verdieping voor bestaande imkers groeit. Onze meest ervaren imkers zijn een bron van kennis en kunde. Hun kennis is heel waardevol om nieuwe bestaande imkers de kneepjes van het vak te leren.

In 2022

Integraal Imkeronderwijs | Bijenstrategie

Heeft de commissie Imkeronderwijs bijgedragen aan het opstellen van een plan voor het integraal vormgeven van Imkeronderwijs in Nederland, door het aanleveren van expertise en delen van werkwijzen. Dit plan is opgemaakt in lijn met de doelen vanuit de Nederlandse Bijenstrategie, waarvoor er voor de imkersverenigingen een streven in staat om te komen tot een professioneel georganiseerde, goed opgeleide Nederlandse imkerpopulatie.

Uitvoering werkplan 2022:

- **Werken we er naar toe dat “biodiversiteit” een belangrijker onderwerp wordt in de basiscursus imkeren**

Afstemming tussen commissies vindt plaats op het gebied van Onderwijs, Biodiversiteit en Bijengezondheid. De taak van de imker op het gebied van biodiversiteit, het vraagstuk honingbij/wilde bij en de intrede van de Aziatische hoornaar zijn onderdeel van het curriculum basiscursus Imkeren.

- **Maken wij een begin met de ontwikkeling van lesmateriaal voor losse korte opleidingen voor imkers en andere geïnteresseerden rond het thema “biodiversiteit”**

Dit loopt en wordt in 2023 verder uitgewerkt.

- **Ontwikkelen we een online kennismakingscursus imkeren**

Dit loopt en wordt in 2023 verder uitgewerkt.

- **Verkennen we de mogelijkheden van online ondersteuning van de basiscursus Imkeren**

Voor Leraren Imkeren is een interne digitale bibliotheek met informatie over NBV-cursussen geëffectueerd op MijnNBV. Ook heeft er onderzoek plaatsgevonden naar

de behoeften van leraren op dit gebied. Verdere uitwerking volgt in 2023.

- **Bevorderen we vervolgcursussen via lokale verenigingen of groepen (voortgezet imkeren, koninginnenteelt, bijengezondheid, drachtplanten)**

Er hebben onder meer plaatsgevonden:

- 3x Koninginnenteelt-cursus
- 2x Drachtplanten-cursus
- 9x Voortgezet Imkeren-cursus
- 2x Jeugdcurcus

- **Streven we naar verdere kwaliteitsborging van imkercursussen, onder meer door:**

- **Voortzetting centrale theorietoets voor leraren die hieraan deel willen nemen,**

In 2022 is de response op de centrale toets gestegen ten opzichte van 2021 (van 40 naar 75%). De deelnemende docenten zijn positief over de afgenomen toets (toepasbaarheid toets curriculum, 7,7 – effectiviteit instrument 7,7 & toegepaste normering 7,5).

- **Doorontwikkeling centrale praktijktoets,**
- **Implementatie van de beleidsnotitie ‘verantwoordelijkheden organisatie cursussen’- onder meer via ondersteuning bij evalueren cursussen**

Op dit gebied heeft er uitwisseling plaatsgevonden in ZOOM-sessies met leraren en lokale bestuursleden (en commissie Imkeronderwijs en bestuur). De notitie wordt op basis hiervan thans verder uitgewerkt en de start van de implementatie is gepland voor het jaar 2023.

- **Verzorgen we de volgende landelijke cursussen:**

- **Lerarencursus 2022-2023 (gestart najaar 2022), inclusief:**
 - Samenstellen van de cursusgids
 - Invulling van het lesprogramma
 - Intakegesprekken met deelnemers
 - Vanuit de evaluaties meer aandacht voor didactiek

- **Professionaliseren wij de cursus Ambassadeur Biodiversiteit met eigen lesmateriaal**

- *Dit traject is gestart en loopt door in 2023.*

Samenwerking & belangenbevordering

De aandacht voor het belang van bestuivers in het algemeen, maar ook voor het belang van de honingbij specifiek, is de afgelopen jaren sterk gegroeid. De maatschappelijke attitude ten aanzien van de imkerij is veranderd. De noodzaak voor het behartigen van de belangen van imkers groeit. Daarbij is samenwerking met partijen binnen en buiten de imkerij essentieel

In 2022

[Imkersoverleg | Kastregistratie | Ministerie van LNV | Honingprogramma/ GLB.](#)

Vanuit het Imkersoverleg hebben vele overleggen plaatsgevonden met het ministerie van LNV. Naast verkennende gesprekken rondom de uitvoering van de verplichting tot bijenkastregistratie, is de uitvoering van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (voorheen Honingprogramma) een prominent onderwerp van gesprek geweest. Het Imkersoverleg heeft een nieuwe positie gekregen in de beoordeling van de aanvragen. Tegelijkertijd brengt de nieuwe positie ook weer nieuwe uitdagingen met zich mee. Zo bleek het niet mogelijk om voor de imkersvereniging een lumpsum vergoeding te verkrijgen voor activiteiten die zij uitvoeren op het gebied van bijengezondheid (AVB, Aziatische hoornaar) of onderwijs. Een evaluatie van dit proces is essentieel om de volgende tranche subsidie uit het GLB beter te kunnen besteden. In verband met personele wisselingen binnen het Ministerie van LNV ontbreekt het het Imkersoverleg gedurende het jaar aan een afgevaardigd ambtenaar op het gebied van bijenkastregistratie en heeft de evaluatie van het proces GLB nog niet plaatsgevonden.

Onder het additioneel budget van het voormalige Honingprogramma (2019-2022 - jaar 3, tot 31-7-2022) hebben de imkerverenigingen diverse activiteiten en kosten op het gebied van Biodiversiteit vergoed gekregen, zoals het werk van de expertgroep en gesprekken met gebiedsbeheerders.

In oktober vond op het initiatief van de NBV de eerste heidag van het Imkersoverleg plaats, waar langer doorgesproken is over de toekomst van de imkerij, samenwerking en de mogelijkheden tot doorontwikkeling van het Imkersoverleg, ten gunste van de vertegenwoordiging de Nederlandse imkerij.

[Ondersteuning bij impactvolle zaken](#)

Bestuur, beleidsadviseurs, ambassadeurs Biodiversiteit en de aan de vereniging verbonden juriste verlenen bijstand bij impactvolle zaken lokaal of regionaal.

Zo werd er advies verstrekt bij de reactie op het Raadsvoorstel van de Partij voor de Dieren in Amsterdam aangaande een vergunningplicht voor imkers en bij diverse casussen rondom het beleid rondom plaatsen van bijenvolken op natuurterreinen. Ook vragen van moestuinverenigingen, omwonenden en gemeenten rondom de plaatsing van bijenvolken in hun gebied, werden beantwoord.

Partners:

Van zowel JUB Holland als Ake-IDEAL Nordcap zijn donaties ontvangen om het werk van de vereniging te ondersteunen. Er is 1 kast met VSH-bijen geadopteerd van Arista Bee Research en er is voor het laatste jaar van de stimuleringsbijdrage een uitkering gedaan aan BEEP, oprichter van de bijenkastkaart-app en het monitoringsysteem.

Met alle bovengenoemde partijen wordt inhoudelijk samengewerkt ten gunste van het verbeteren van de drachtweide, het voorzien van kennis voor imkers en/of het creëren van bewustwording voor (honing)bijen en hun behoeften in de maatschappij.

Uitvoering werkplan 2022:

- 1. Krijgen diverse interne doelgroepen de mogelijkheid om via Procurios Communities kennis, ervaringen en documenten te delen.**

Dit is georganiseerd en wordt ook actief gepromoot, maar om ledenparticipatie verder vorm te geven en de Communities hiervoor in te zetten blijft dit ook in 2023 een speerpunt. Onderzoek naar de behoeften op dit vlak van commissies en leden en onderzoek naar benodigde capaciteit voor het beheren van de Communities, is daar onderdeel van.

- 2. Pleiten wij overleggen en in onderzoeken betreffende ruimte voor wilde bijen in drachtgebieden zoals De Biesbosch en de heideterreinen, voor voldoende ruimte voor de Nederlandse imkerij.**

Dit wordt voortdurend uitgevoerd, door individuele leden, lokale verenigingen, commissies, bestuur en Ledenraad of bij monde van het Imkersoverleg. Een voorbeeld hiervan is de brief aan de gemeenteraad Amsterdam aangaande de lokale registratieplannen.

- 3. Wordt het nieuwe Honingprogramma (2023-2025) vormgegeven. Middels het "Imkersoverleg" (samenwerkingsverband tussen de 4 betrokken imkerorganisaties) wordt de stem van de imkerij met 1 mond vertegenwoordigd, ten gunste van een betere invulling en uitvoering van het Nederlandse EU Honingprogramma en rekening houdend met de wensen van de Nederlandse imkerij.**

Dit is uitgevoerd, maar zal ook de komende jaren voortgaan. Een en ander in lijn met de ontwikkeling van de vereniging en het Imkersoverleg.

- 4. Blijven we nauw in contact met het ministerie van LNV, om de imkerij goed te vertegenwoordigen in toekomstig beleid en om bij ontwikkelingen in het veld snel aanspreekbaar te zijn. Hierbij gaat het met name om de registratie van bijenvolken en de vaststelling van het honingprogramma.**

Dit vindt plaats, voornamelijk via het Imkersoverleg. De voortgang op het gebied van

registratie blijft uit vanuit het Ministerie, waardoor onlangs schriftelijk is aangedrongen op het aanwijzen van een beleidsverantwoordelijke binnen LNV. Dit ten gunste van uitwisseling van ideeën en het delen van informatie voor een goede uitwerking van de registratieplicht.

- 5. Onderhouden we contacten en werken we - waar mogelijk en zinvol – samen met diverse belangenverenigingen op het gebied van natuurbehoud en biodiversiteit en op het gebied van de landbouw, fruitteelt en tuinbouw.**

Vanwege de beperkte capaciteit (bestuur en bureau) dit jaar en vele interne vraagstukken is er vanuit de landelijke vereniging afgelopen jaar minder initiatief genomen dan gewenst. Er zijn nog steeds contacten op landelijk niveau, maar meer samenwerking en partnerschap is wellicht wenselijk.

- 6. Delen wij ervaring, expertise en kunde op het gebied van de doorontwikkeling van onze verenigingsorganisatie. Voorbeelden hiervan zijn diensten, kennis en netwerk van De Nederlandse Associatie (DNA) en al dan niet aan DNA verbonden verenigingen die op bepaalde punten vergelijkbaar zijn met de NBV.**

Dit is nog niet tot stand gekomen; hoewel er stappen zijn gezet op het gebied van professionalisering van de vereniging en er door de intrede van Procurios CRM meer mogelijk is in het betrekken van onze leden, is er vanwege capaciteitsgebrek op het bureau dit jaar minder dan andere jaren bijgedragen of gebruik gemaakt van de mogelijkheden via het DNA-netwerk.

Communicatie

De NBV heeft te maken met een grote diversiteit binnen het ledenbestand en daarmee ook een grote diversiteit ten aanzien van de behoefte aan dienstverlening, communicatie en informatie.

De NBV is geen hobbyvereniging meer, maar een professionele vereniging. Zij zet zich niet alleen in voor de (honing)bijen en andere bestuivers, maar ook voor het leefklimaat, natuurbehoud, herstel van de biodiversiteit en verduurzaming.

De communicatiestrategie en –middelen vragen door bovenstaande veranderingen om vernieuwing. Het doel hiervan is op een toekomstgerichte, professionele manier al onze leden gerichter te kunnen voorzien in hun behoefte aan dienstverlening, informatie en communicatie.

In 2022:

Bezinning & en hernieuwde koers

Vroeg in het jaar werden we geconfronteerd met uitval binnen de communicatieformatie. Hierdoor zijn zaken op het gebied van communicatie in eerste instantie waar mogelijk door collega's overgenomen. In het najaar besloot het bestuur tot een investering op het gebied van communicatie, door het tijdelijk aantrekken van een interim senior communicatieadviseur. Naast het opleveren van een strategische communicatievisie, zijn hierdoor diverse projecten gerealiseerd, zoals de lancering nieuwe website, het uitvoeren van verschillende enquêtes/peilingen en het begeleiden van de lancering van verschillende Communitykanalen. De strategische communicatievisie die begin 2023 wordt opgeleverd geeft de nieuw aan te trekken communicatieadviseur handvatten om de komende jaren communicatiebeleid en -middelen te bepalen ten gunste van een betere profilering van de vereniging, imkerij en honingbij.

Uitvoering werkplan 2022:

- 1. Wordt het versterken van de naamsbekendheid en van het imago van de NBV & de imkerij wordt in 2022 een hoofdkerntaak voor de discipline communicatie.**
Vanwege gebrek aan capaciteit op het gebied van communicatie, is dit tot op heden nog niet voldoende tot stand gekomen. Er vindt thans een investering plaats op het gebied van strategische communicatie, waardoor dit in 2023 wel kan worden uitgevoerd.
- 2. Lanceren wij de nieuwe website www.bijenhouders.nl. De nieuwe website biedt leden en niet-leden op een overzichtelijke wijze de informatie die ze nodig hebben. De doorontwikkeling van het ledendeel (MijnNBV) is hiervan onderdeel.**
De website is nog niet gepubliceerd vanwege capaciteitsgebrek. Er vindt een investering op dit gebied plaats zodat de website in de eerste helft van 2023 kan

worden gelanceerd.

- 3. Continueren we het project “herijken strategische communicatie”:** vanuit de behoefte van de in kaart gebrachte doelgroepen wordt per doelgroep de gewenste communicatiemix bepaald en ontwikkeld. Huidige communicatiemiddelen worden stopgezet, geoptimaliseerd of vervangen door nieuwe middelen. Dit alles in het kader om alle leden op de juiste manier te kunnen bereiken en aan hun specifieke informatiebehoefte te voldoen.

Daarnaast zal er synergie worden gerealiseerd tussen alle communicatiekanalen, zowel online als offline.

Dit loopt, maar wordt intensiever opgepakt zodra er capaciteit is op communicatie. Er wordt op dit moment in ieder geval voldaan aan verzoeken die vanuit commissies gedaan worden, maar bijvoorbeeld op het gebied van ledencommunicatie kunnen we meer dan dat er nu gedaan wordt. Dit punt is ook onderwerp vanuit de zelfevaluatie Ledenraad en de uitkomsten hiervan worden meegenomen in het vervolg.

- 4. Het ontwikkelen van een nieuwe visie waarbij interne communicatie (het meenemen van onze leden) van wezenlijk belang is. Vervolgens zal deze visie op professionele en duidelijke wijze extern bekend gemaakt worden c.q. in de maatschappij/markt worden weggezet.**

Dit raakt ook de ontwikkeling van het beleidsplan voor de middellange termijn en het onderwerp is ingevuld door 1 heidag met het bestuur, een heidag binnen het Imkersoverleg, het investeren op strategische communicatie en een vervolg heidag in december 2022. Input voor de visie is tevens verkregen door het raadplegen van commissies en groepen en het spiegelen van SWOTS met de Ledenraad in maart.

- 5. Stimuleren wij de totstandkoming van directe communicatielijnen en uitwisselen van documentatie tussen interne doelgroepen binnen de vereniging. Doormiddel van de functionaliteit “Communities” . Na de start door de ambassadeurs Biodiversiteit zullen ook andere doelgroepen deze functionaliteit kunnen gebruiken en worden zij hierin begeleid en gestimuleerd.**

Dit is reeds eerder vermeld en uitgevoerd.